

Ekklesia De Zijp

Geloven in Arnhem (10)

Gevestigde kerken, zoals de protestantse en rooms-katholieke, hebben het moeilijk in ons land en dat beeld past ook op Arnhem. Ondanks pogingen om het tij te keren veranderde de naoorlogse bloei in een gestage afname van ledental. Daarom mag het wel een mirakel worden genoemd dat er in onze stad juist vanuit deze kring een geloofsgemeenschap is ontstaan met een opvallende groei: *Ekklesia De Zijp*, halverwege het eerste decennium van deze eeuw door twee vrouwen opgericht. Rita Hoeve en Moniek Siermann kenden elkaar uit het contact van vrouwelijke theologen en deelden ook een liefde voor de liederen van priester-dichter Huub Oosterhuis (wiens teksten in officiële rooms-katholieke kring merendeels in de ban waren gedaan). Ze organiseerden een lieddag en peilden of de aanwezigen voelden voor voortzetting in de vorm van een koor met maandelijkse vieringen. Dat was het geval en zo ontstond De Zijp. De eerste samenkomsten waren in de inmiddels afgebroken Bartokzaal (tegenover de huidige Rozet bibliotheek). Via enkele omzwervingen kwam het initiatief terecht in de Elisabethkapel van het voormalige r.k. ziekenhuis aan de Utrechtseweg, een sfeervolle ruimte die na verval, dankzij een particuliere mecenas in oude luister was hersteld.

Tussen de dertig en vijftig koorleden oefenen maandelijks op de zaterdagmiddag voorafgaand aan de vieringzondag. Wie oefent, zingt de volgende dag mee – het is een succesvolle formule, die dankzij professionele begeleiding en koordirectie en aangevuld met een sobere liturgie mooie vieringen oplevert die al geruime tijd 150 tot 200 bezoekers trekken.

Ook op deze zondag stromen de bezoekers binnen. Via het voorportaal en de trap (of lift) naar de eerste verdieping. Daar is de kapelruimte. Het koor, meer dan 40 mensen, zit er al. Tenslotte zijn er meer dan 160 personen aanwezig. De viering begint met het lied 'Woord dat ruimte schept', tekst van Huub Oosterhuis. Na een welkom, wordt de Bijbel geopend, een kaars aangestoken en volgt er stilte. Zingen, lezen, zingen, lezen. De overweging gehouden door Moniek Siermann is kort, maar passend bij het thema van Psalm 138: Vriendschap, Ontferming en Trouw. Het boek van Rutger Bregman met de titel 'De meeste mensen deugen' wordt aangehaald. Daarna klinkt een zinsnede van Ida Gerhardt: 'Er is een weten van

elkaar, dat tijd en afstand overwint'. Opmerkelijk is dat deze zin op muziek is gezet (gefinancierd door het *Moniek Siermann Fonds* dat bij haar 25jarig jubileum is gesticht). Er wordt veel en prachtig gezongen, waaronder het Onze Vader. Helaas is er tijdens de voorbeden geen aandacht voor het feit dat op deze zondag in Nederland herdacht wordt dat het vernietigingskamp Auschwitz 75 jaar geleden werd bevrijd.

Na de viering is de kapel geschikt gemaakt voor koffie en thee en is er ruimte voor ontmoeting en zijn er levendige gesprekken.

Wat is de oorzaak van het opmerkelijke succes van deze nieuweling in de kring van *Geloven in Arnhem*? Vermoedelijk gaat het om een hele reeks verschillende factoren. Naast de aantrekkingskracht van het Oosterhuis-repertoire spelen onafhankelijkheid en eigenzinnigheid een rol; geen bisschop of synode die over de schouders meekijkt. De Zijp is een mooi voorbeeld van een *light* versie van kerk zijn: eens per maand, en zeker voor de bezoekers zonder veel verplichtingen. De begroting is bescheiden, hetzelfde geldt voor de 'beginselen'. Een groep koorleden komt wekelijks bij elkaar voor een extra zangsessie, en er is cursus- en groepswork op ad hoc-basis. Diaconie en oecumenische samenwerking op lokaal niveau zijn afwezig, De Zijp is wel aangesloten bij *Bezield Verband*, een landelijk platform van vrijgevestigde, min of meer gelijkgezinde groepen. In die bescheiden formule schuilt ook een risico. Na bijna dertien jaar pionieren ontstaat bij een deel van de bezoekers de behoefte aan meer verbondenheid en aan uitbreiding van activiteiten terwijl het bestuur zich ongemakkelijk voelt bij de gedachte dat voorgangers hun werk doen tegen een vrijwilligersvergoeding. De groei drukt tegen grenzen, van de fysieke, financiële en beleidsinhoudelijke ruimte. De inzet van vrijwilligers voor allerlei ondersteunend werk is kwetsbaar. Er is een begin gemaakt met onderling beraad over de toekomst. Om de inkomsten te vergroten wordt er een 'Aktie Zijpbalans' gehouden. Kiest De Zijp voor de veiligheid van de bestaande bescheiden positie, of voor de onzekerheid van een meer ambitieuze formule, wie weet zelfs met een eigen gebouw? De tijd zal het leren.

Liesbeth Dessens en Kees Tinga

De vieringen van Ekklesia De Zijp zijn op de vierde zondag van de maand (m.u.v. juli), om 11 uur v.m. in de Elisabethkapel (ingang aan de Zwarteweg). Meer informatie over visie (in de vorm van 'Grondtonen') en activiteiten is te vinden op de website: www.dezijk.nl